

Ostali večsektorski ukrepi

Kataloški zapisi spremljanja izvajanja ukrepov

Ime instrumenta	Strateške podlage		Vrsta instrumenta	Odgovornost	Priporočila
Obveznosti dobaviteljev energije za doseganje prihrankov končne energije pri končnih odjemalcih	OP TGP	✓	drugo (energetske storitve)	MzI, Agencija za energijo, dobavitelji energije	da
	AN URE	✓			
	AN OVE				
Posojila Eko sklada s subvencionirano obrestno mero za okoljske naložbe	OP TGP	✓	ekonomski	MOP, Eko sklad	da
	AN URE	✓			
	AN OVE				
Shema podpor za spodbujanje proizvodnje električne energije iz OVE in v soproizvodnji toplote in električne energije (SPTe) z visokim izkoristkom	OP TGP	✓	ekonomski (finančne spodbude) in podporne aktivnosti	MzI, Agencija za energijo, Center za podpore – Borzen	da
	AN URE	✓			
	AN OVE	✓			
Strategija ogrevanja in hlajenja, akcijski načrt za daljinsko ogrevanje in hlajenje, toplotna karta	OP TGP		načrtovanje	MzI	da
	AN URE	✓			
	AN OVE				
Predpisi s področij varstva zraka in uporabe najboljših razpoložljivih tehnologij	OP TGP		predpisi	MOP	/
	AN URE				
	AN OVE				
Instrumenti prostorskega načrtovanja za prehod v NOD	OP TGP	✓	načrtovanje	MOP	/
	AN URE	✓			
	AN OVE				

OBVEZNOSTI DOBAVITELJEV ENERGIJE ZA DOSEGANJE PRIHRANKOV KONČNE ENERGIJE PRI KONČNIH ODJEMALCIH

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NI-2 AN URE: H.6		
UČINEK V SEKTORJU	večsektorski		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS	☒
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	drugo (energetske storitve)		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE, Agencija za energijo, dobavitelji energije		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	☒	
	zmanjšanje emisij TGP	☒	
	povečanje rabe OVE	☒	
	drugo: _____	☐	
KRATEK OPIS	Dobavitelji energije morajo doseči prihranke končne energije pri končnih odjemalcih s tem, da jih spodbujajo k izvedbi različnih ukrepov za učinkovito rabo energije, npr. k zamenjavi starih kotlov in gospodinjstskih električnih aparatov, uporabi varčnih sijalk, toplotni izolaciji stavb itd. Obveznosti izhajajo iz Direktive 2012/27/EU in EZ-1 in jih ureja Uredba o zagotavljanju prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 96/14). Ukrep ima učinke v vseh sektorjih končne rabe energije: industriji, prometu, široki rabi (stavbah).		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, UL L 315 Direktiva (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 328
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Energetski zakon (EZ-1), Ur. l. RS, št. 17/14 , 81/15 – EZ-1A, 43/19 – EZ-1B in 60/19 – uradno prečiščeno besedilo Uredba o zagotavljanju prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 96/14)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETIH 2018 IN 2019

POTEK IZVAJANJA	Leta 2018 je bilo v okviru sheme obveznega doseganja prihrankov končne energije za zavezance doseženo zmanjšanje rabe energije pri končnih
-----------------	--

odjemalcih za 281,9 GWh, kar je 12 % več kot leto prej¹. 38 % vseh prihrankov je bilo doseženih v industriji, 20 % v prometu in 18 % v sektorjih pretvorbe, distribucije in prenosa energije. Največ prihranka je bilo doseženega z vgradnjo sistemov za sproizvodnjo toplote in električne energije (22 %), ki so ji sledili ukrepi dodajanja aditiva pogonskemu gorivu (19 %), vgradnje energetske učinkovite razsvetljave v stavbah (15 %) in izkoriščanja odvečne toplote v industriji (8 %). Skupaj so ti ukrepi predstavljali skoraj dve tretjini vseh doseženih prihrankov. Svojo obveznost iz AN URE in *Uredbe o zagotavljanju prihrankov energije* so zavezanci tokrat presegli za 12,5 %.

Agencija za energijo je v sistem poročanja v okviru sheme leta 2018 na novo vključila 77 zavezancev. Poročilo o doseženih prihrankih je leta 2018 tako oddalo 242 zavezancev, leta 2017 pa 186. Primerjava podatkov med prodano količino končne energije zavezancev in rabo končne energije še vedno kaže, da v shemo zaenkrat še niso vključeni vsi zavezanci.

Instrument prispeva k izpolnjevanju cilja na področju energetske učinkovitosti v okviru 7. člena *Direktive o energetske učinkovitosti (EED)* in je zato podrobneje predstavljen v *poglavju 2.3.1 Zvezka 1*.

DOSEŽENI UČINKI

Z izvedbo projektov URE in izrabe OVE v okviru sheme obveznega doseganja prihrankov končne energije za zavezance je bilo leta 2018 doseženo:

- zmanjšanje rabe energije: 281,9 GWh/leto
- povečanje proizvodnje energije iz OVE: 18,3 GWh/leto
- zmanjšanje emisije CO₂: 86,1 kt/leto

Učinke so izračunali zavezanci sami v skladu s *Pravilnikom o metodah za določanje prihrankov energije (Ur. l. RS, št. 67/15 in 14/17)*. Kakovost podatkov o povečanju proizvodnje energije iz OVE in zmanjšanju emisije CO₂ je vprašljiva. Podatkov za leto 2019 še ni na razpolago.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE

Testno računsko orodje za izračun prihrankov energije za 10 izbranih metod iz *Pravilnika o metodah za določanje prihrankov energije*, ki je bilo pripravljeno leta 2018, bo preizkušeno v okviru zbiranja poročil zavezancev v letu 2020.

Načrtovano je nadaljnje izvajanje ukrepa. Shema obveznega doseganja prihrankov končne energije za zavezance se bo v skladu z *Direktivo (EU) 2018/2002 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti*, ki je bila sprejeta decembra 2018, in *Celovitim nacionalnim energetskim in podnebnim načrtom Republike Slovenije (NEPN)*, ki je bil sprejet februarja 2020, nadaljevala tudi v obdobju 2021–2030.

PREDVIDENI UČINKI

V skladu z AN URE in *Uredbo o zagotavljanju prihrankov energije* morajo zavezanci leta 2020 doseči prihranke energije v višini 0,75 % prodane energije v preteklem letu ter 0,25 % pri prodaji motornega bencina in dizelskega goriva v prometu. Na osnovi tega je v AN URE za shemo obveznega doseganja prihrankov končne energije za zavezance za leto 2020 načrtovan prihranek 262 GWh. V *NEPNu* je prihranek energije v okviru 7. člena, skupaj za shemo in alternativni ukrep, za obdobje 2021–2030 ocenjen na 458,7 GWh letno.

¹ Podatki za leto 2017 so bili po objavi *Podnebnega ogledala 2019* še popravljeni. Doseženo zmanjšanje rabe energije je tako znašalo 251,7 GWh.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

V skladu z nadgradnjo iz prenove *AN URE* in *NEPN* je potrebno še naprej izboljševati spremljanje izvajanja sheme ter zagotoviti pogoje za njeno stabilno delovanje (izboljšanje kakovosti in razpoložljivosti podatkov, ki jih poročajo zavezanci, in sicer ne samo za namene izpolnjevanja obveznosti iz *AN URE*; preverjanje poročanja zavezancev o doseganju prihrankov itd.). Zagotoviti je treba sprotno prenovo metod za izračun prihrankov energije in odpraviti nepravilnosti, ki bi lahko povzročile nerealno visoke prihranke ter zato njihovo nizko ceno na trgu, itd.

Trenutno veljavna *Uredba o zagotavljanju prihrankov energije* ureja delovanje sheme samo do konca leta 2020, zato je treba za njeno neprekinjeno nadaljnje delovanje pravočasno pripraviti spremembo Uredbe oz. ustrezen nov pravni akt.

VIRI PODATKOV

- Agencija za energijo
- Osutek poročila o doseženih prihrankih končne energije v sistemu obveznosti energetske učinkovitosti v letu 2018, Agencija za energijo, junij 2019
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)
- Direktiva (EU) 2018/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o spremembi Direktive 2012/27/EU o energetske učinkovitosti, UL L 328, z dne 21. 12. 2018 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:32018L2002>)

DATUM PRIPRAVE

5. marec 2020

POSOJILA EKO SKLADA S SUBVENCIONIRANO OBRESTNO MERO ZA OKOLJSKE NALOŽBE

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: NS-2, OI-4 AN URE: J.4, G.1, G.2, I.2		
UČINEK V SEKTORJU	večsektorski		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS	☒
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP, Eko Sklad		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	☒	
	zmanjšanje emisij TGP	☒	
	povečanje rabe OVE	☒	
	drugo: _____	☐	
KRATEK OPIS	Eko sklad spodbuja okoljske naložbe s krediti z ugodno obrestno mero. Ukrep ima učinke v vseh sektorjih končne rabe energije: industriji, prometu, široki rabi (stavbah), pri oskrbi z energijo in ravnanju z odpadki ter v industrijskih procesih.		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE) Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	<p>Leta 2019 je Eko sklad odobril za 57,7 milijonov evrov ugodnih kreditov, kar je 37 % več kot leto prej. Znesek v letu 2019 podpisanih kreditnih pogodb je znašal 40,5 milijonov evrov in se je v primerjavi z letom prej povečal za 23 %. Obseg kreditiranja se je povečal predvsem na račun večjega obsega kreditiranja okoljskih naložb občanov. Večina občanov je hkrati izkoristila tudi možnost pridobitve nepovratne finančne spodbude.</p> <p>Skupno je bilo odobrenih 2.998 kreditov, lani 2.428, od tega 45 za pravne osebe v skupni vrednosti 10,3 milijonov evrov. Leto prej je bilo za pravne osebe odobrenih 24 kreditov v skupni vrednosti 9,2 milijonov evrov. V strukturi vrednosti odobrenih kreditov se je delež kreditov za pravne osebe še zmanjšal, in sicer z 22 na 18 %.</p> <p>Podpisanih kreditnih pogodb je bilo 2.346, od tega 26 s pravnimi osebami. 98 % sredstev podpisanih pogodb je bilo namenjenih financiranju naložb na področju varstva zraka in podnebja. Pri pravnih osebah so ukrepi URE predstavljali 45 %, ukrepi izrabe OVE pa 47 % vrednosti podpisanih</p>
-----------------	---

pogodb, leto prej 89 oz. 3 %. Pri občanih je bilo ukrepom URE namenjenih 66 % skupne vrednosti podpisanih kreditnih pogodb, ukrepom izrabe OVE pa 33 %, leto prej 61 oz. 38 %.

Skupni znesek v letu 2019 porabljenih kreditov je znašal 41,1 milijonov evrov, in je bil v primerjavi z letom 2018 višji za 19 %. 6 % teh sredstev je bilo namenjenih za izvajanje 27 naložb pravnih oseb, 7 % za izvajanje 4 naložb občin, preostalih 87 % pa za kreditiranje 2.472 okoljskih naložb občanov.

DOSEŽENI UČINKI

Eko sklad v svojem poročilu objavlja podatke o učinkih kreditov, ki se nanašajo na podpisane pogodbe in ne na v posameznem letu porabljene kredite. Podatki za pravne osebe niso razpoložljivi po sektorjih.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021
PREDVIDENO IZVAJANJE

Načrtovano je nadaljnje izvajanje instrumenta. V začetku leta 2020 so bili za kreditiranje naložb odprti naslednji pozivi: 65OB19 za občane (15 milijonov evrov razpoložljivih sredstev), 56PO16 za pravne osebe (vrednost razpoložljivih sredstev je bila leta 2018 povišana na 15 milijonov evrov) ter 60LS17 in 61ONS17 za javni sektor (5 milijonov evrov razpoložljivih sredstev v okviru prvega poziva, v okviru drugega poziva pa je bila vrednost razpoložljivih sredstev leta 2018 povišana na 20 milijonov evrov). Leta 2019 je bil odprt tudi javni poziv 76FS-PO19, v okviru katerega je lokalnim skupnostim in pravnim osebam na voljo 7 milijonov evrov nepovratnih sredstev in 5 milijonov evrov kreditnih sredstev.

V skladu s poslovnim in finančnim načrtom Eko sklada za leto 2020 znaša predvideni okvir razpisanih sredstev posojil za to leto do 50 milijonov evrov.

Za stavbe je v prenovi AN URE in dopolnitvi DSEPS kot dodatek obstoječim shemam povratnih in nepovratnih sredstev predviden tudi razvoj novih finančnih instrumentov. Leta 2019 se je pod vodstvom MOP začel projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE* (<https://www.care4climate.si/sl>), v okviru katerega je predviden tudi razvoj finančnih instrumentov za spodbujanje naložb v celovito energetske prenovne večstanovanjskih stavb. Podrobnosti so navedene pri instrumentu *Instrumenti za financiranje prenove v stavbah z več lastniki v zvezku Stavbe*.

PREDVIDENI UČINKI

Predvideni učinki instrumenta niso načrtovani.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

V skladu z nadgradnjo iz *Celovitega nacionalnega energetskega in podnebne načrta Republike Slovenije (NEPN)* je potrebno izboljšati sistem spremljanja učinkov kreditov Eko sklada in s tem zagotoviti, da bodo na voljo vsi potrebni podatki o doseženih učinkih (zmanjšanje rabe energije in emisij TGP, povečanje proizvodnje energije iz OVE) po sektorjih in letih, ko so bile naložbe izvedene. Potrebno je paziti, da v primerih, ko je mogoča hkratna pridobitev nepovratnih sredstev, ne pride do dvojnega štetja doseženih učinkov.

VIRI PODATKOV

- Eko sklad, osnutek Letnega poročila Eko sklada za leto 2019, februar 2020
- Eko sklad, Poslovni in finančni načrt Eko sklada za leto 2020, januar 2020 (<https://ekosklad.si/informacije/o-skladu/poslovni-nacrt/poslovni-in-financni-nacrt-za-leto-2020>)
- MzI, Portal energetika, Javne objave (<http://www.energetika-portal.si/javne-objave/>)
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo

DATUM PRIPRAVE

10. marec 2020

HEMA PODPOR ZA SPODBUJANJE PROIZVODNJE ELEKTRIČNE ENERGIJE IZ OVE IN V SOPROIZVODNJI TOPLOTE IN ELEKTRIČNE ENERGIJE (SPTE) Z VISOKIM IZKORISTKOM

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OS-5, OI-3 AN URE: V.3 AN OVE: 1	
UČINEK V SEKTORJU	večsektorski	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	ekonomski (finančne spodbude) in podporne aktivnosti	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl, Agencija za energijo, Center za podpore – Borzen	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☒ zmanjšanje emisij TGP ☒ povečanje rabe OVE ☒ drugo: prihranek primarne energije ☒	
KRATEK OPIS	Obratovalne podpore v shemi (v obliki premije ali fiksne cene) so namenjene spodbujanju proizvodnje električne energije iz OVE in v sproizvodnji toplote in električne energije (SPTE) z visokim izkoristkom v vseh sektorjih in sicer v napravah SPTE, manjših od 20 MW, ali elektrarnah na OVE manjših od 10 MW, z izjemo vetrnih polj, ki morajo biti manjša od 50 MW. Pretežni del učinkov sheme je dosežen v sektorju EU-ETS, za sektor ESD je zlasti relevantno spodbujanje oskrbe s toploto v SPTE, vključno z napravami SPTE na OVE. Glej tudi Zvezek 7: <i>Emisije TGP in sektor EU-ETS</i> .	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Energetski zakon (EZ-1) : <ul style="list-style-type: none"> • Uredba o podporah elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v sproizvodnji toplote in elektrike z visokim izkoristkom • Uredba o zagotavljanju prihrankov energije • Uredba o izdaji deklaracij za proizvodne naprave in potrdila o izvoru električne energije • Uredba o obveznih meritvah na proizvodnih napravah, ki prejemajo za proizvedeno električno energijo potrdila o izvoru in podpore • Uredba o določanju količine električne energije, ki je proizvedena v sproizvodnji toplote in električne energije z visokim izkoristkom ter določanju izkoristka pretvorbe biomase • Uredba o načinu določanja in obračunavanja prispevkov za zagotavljanje podpor proizvodnji električne energije v

<p>NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE</p>	<p>soproizvodnji z visokim izkoristkom in iz obnovljivih virov energije</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uredba o podelitvi koncesije in načinu izvajanja gospodarske javne službe dejavnost operaterja trga z elektriko • Uredba o pravilih za pripravo napovedi položaja proizvodnih naprav na obnovljive vire energije in soproizvodnjo z visokim izkoristkom na trgu z električno energijo • Uredba o zagotavljanju prihrankov energije pri končnih odjemalcih <p>Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP)</p> <p>Akcijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE)</p> <p>Akcijski načrt za obnovljive vire energije za obdobje 2010–2020 (AN-OVE)</p> <p>Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030</p>
-------------------------------------	---

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

<p>POTEK IZVAJANJA</p>	<p>Prenovljena shema, skladna z EZ-1 iz leta 2014, ki je shemo z namenom obvladovanja stroškov za podpore zelo spremenil, je v veljavi od leta 2016. Vstopi v shemo so regulirani s kvotami v okviru javnih pozivov in izbrani po kriteriju najnižje cene. Cilji sheme so skladno z EZ-1 opredeljeni v AN OVE. Prvi razpis za vstop novih naprav v prenovljeno podporno shemo v vrednosti 10 milijonov evrov je bil objavljen decembra leta 2016, sledili pa jih je še pet, in sicer septembra 2017, februarja 2018 in decembra 2018 ter junija in decembra 2019, vsak od njih ravno tako v vrednosti 10 milijonov evrov. Leta 2019 so se pogoji za prijavo projektov na javne pozive zaostriili z zahtevo po predložitvi gradbenega dovoljenja že ob sami prijavi na javni poziv, in sicer za tiste elektrarne, katerih gradnja je z njim pogojena. To je tudi eden glavnih razlogov za upad števila prijavljenih in tudi izbranih projektov. Tako je bilo na javnem pozivu iz junija 2019 izbranih le 19 projektov s skupno nazivno električno močjo 26,7 MW. Na decembra 2019 objavljenem javnem pozivu, ki se je zaključil v letu 2020, pa je bilo izbranih 32 projektov s skupno nazivno električno močjo 13 MW. Potem, ko leta 2016 zaradi prehoda na novo shemo v shemo ni vstopila nobena nova proizvodna naprava, je leta 2017 v shemo vstopilo 6 novih naprav s skupno močjo 12,9 MW, leta 2018 12 novih naprav s skupno močjo 3,9 MW, leta 2019 pa je bilo izvedenih 17 projektov. Zaenkrat ni v shemo vstopila še nobena vetrna elektrarna.</p>
<p>DOSEŽENI UČINKI</p>	<p>Leta 2019 so naprave, vključene v shemo, proizvedle 947,5 GWh električne energije ali 1 % več kot leto prej. Glede na leto prej se je zmanjšal znesek izplačil v okviru sheme, in sicer za 9 % na 123 milijonov evrov. K manjšemu obsegu podpor je pripomogla predvsem višja referenčna tržna cena električne energije, ki je posledično znižala vrednost obratovalne podpore, ki je določena kot razlika med referenčnimi stroški oziroma proizvodno ceno elektrike ter referenčno tržno ceno. Ob koncu leta 2019 je bilo v shemo vključenih 3.858 enot, leto prej 3.859, s skupno nazivno močjo 417 MW. K prihranku primarne energije prispevajo tako enote SPTE, ki povečujejo učinkovitost izrabe energije pri proizvodnji električne energije, kot tudi sončne in vetrne elektrarne ter hidroelektrarne, ki nadomeščajo proizvodnjo električne energije iz fosilnih virov. Prihranek primarne energije, dosežen</p>

leta 2018, je bil malenkostno višji kot leto prej in je znašal 568 GWh. Ocena za leto 2019 še ni bila narejena.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO
IZVAJANJE

Postopki za vstop v podporno shemo bodo izpeljani tudi v letu 2020. Delovanje trenutno veljavne sheme je podaljšano do 31. 12. 2025.

V okviru *Celovitega nacionalnega energetskega in podnebnega načrta Republike Slovenije (NEPN)* sta v obdobju 2020–2021 predvidena nadgradnja in izboljšanje izvajanja instrumenta, ki vključujeta izboljšanje izvedljivosti prijavljenih projektov in odpravo ovir za realizacijo izbranih projektov, izboljšanje informiranosti in promocijo sheme po ciljnih skupinah ter podporo investitorjem pri prijavi in dopolnitev pravil pri razpisih za konkurenčen vstop naprav SPTE na lesno biomaso.

Za obdobje 2021–2023 je v *NEPN* načrtovana priprava nove podporne sheme, ki vključuje celovito prenovo sheme in uvedbo novih oblik spodbud za povečanje učinkov sheme in prednostno usmerjanje spodbud v enote OVE, uvedbo poenostavljenih postopkov za manjše proizvodne naprav, prehod na investicijske nepovratne spodbude za tehnologije, ki so blizu konkurenčnosti na ravni cen končnih odjemalcev, vpeljava koncesijske sheme za revitalizacijo degradiranih površin in njihovo uporabo za energetske namene, zagotovitev večje stabilnosti in predvidljivosti delovanja ter ustrezno upravljanje sheme in sodelovanje med vsemi vključenimi institucijami ter nadgradnjo sheme na način, da bo omogočala nakup statističnih prenosov OVE iz drugih držav članic EU oziroma vplačila v mehanizmu Unije za financiranje energije iz obnovljivih virov za potrebe doseganja nacionalnih obveznosti deleža OVE.

PREDVIDENI UČINKI

Ob boljši realizaciji izbranih projektov bo zagotovljen večji prihranek primarne energije in nadaljnje povečevanje prihranka emisij TGP.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Učinki nove podporne sheme se kažejo kot nezadostni, posebej je problematična minimalna realizacija novih proizvodnih naprav ter, tudi z vidika doseganja nacionalnega cilja OVE, zmanjševanje obsega proizvodnje električne energije iz OVE. Bistvenega pomena je zato, da se čimprej začne z izvajanjem nadgradnje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN*, čimprej pa je treba začeti tudi s pripravo nove podporne sheme in tako zagotoviti kvalitetno in stabilno podporno okolje za proizvodnjo električne energije iz OVE in v SPTE z visokim izkoristkom do leta 2030.

VIRI PODATKOV

- Borzen, Center za podpore, poročila (<https://www.borzen.si/sl/Domov/menu2/Center-za-podpore-proizvodnji-zelene-energije/Poro%C4%8Dila-in-podatki/Poro%C4%8Dila>)
- Agencija za energijo, javni pozivi za vstop v shemo in ostali dokumenti (<https://www.agen-rs.si/obnovljivi-viri-energije>)
- Poročilo o doseganju nacionalnih ciljev na področju OVE in SPTE za obdobje 2017–2018, Agencija za energijo, IJS-CEU, november 2019 (<https://www.agen-rs.si/web/portal/izvajalci/ove-ure/obnovljivi-viri-in-soproizvodnja/porocilo-o-doseganju-nacionalnih-ciljev-na-podrocju-ove-in-spte>)
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

---

18. april 2020

STRATEGIJA OGREVANJA IN HLAJENJA, AKCIJSKI NAČRT ZA DALJINSKO OGREVANJE IN HLAJENJE, TOPLOTNA KARTA

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	AN URE: V.5		
UČINEK V SEKTORJU	večsektorski		
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS	☒
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)		
VRSTA INSTRUMENTA	načrtovanje		
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	Mzl DE		
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije	☒	
	zmanjšanje emisij TGP	☒	
	povečanje rabe OVE	☒	
	drugo: _____	☐	
KRATEK OPIS	<p>Pripravljena bo <i>celovita strategija ogrevanja in hlajenja</i>, ki bo postavila jasne cilje in kriterije za razvoj učinkovitega ogrevanja in hlajenja. Operacionalizacija ciljev strategije bo opredeljena v <i>akcijskem načrtu za daljinsko ogrevanje</i>, v katerem bodo določene potrebne aktivnosti, izvajalci, časovnica izvajanja in potrebna finančna sredstva za izvedbo aktivnosti. Pripravljena bo tudi <i>toplotna karta</i>, s katero bo vzpostavljeno podporno okolje za načrtovanje učinkovitega ogrevanja in hlajenja na več ravneh. Vzpostavljena bosta tudi izobraževanje in podpora deležnikom na področju načrtovanja učinkovitih sistemov daljinskega ogrevanja.</p>		

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	<p>Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetske učinkovitosti, UL L 315</p> <p>Delegirana Uredba Komisije (EU) 2019/826 z dne 4. marca 2019 o spremembi prilog VIII in IX k Direktivi 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z vsebino celovitih ocen možnosti za učinkovito ogrevanje in hlajenje</p>
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	<p>Akcijski načrt za energetske učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE)</p> <p>Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), za obdobje 2021–2030</p>

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA	Leta 2019 je potekal ciljni raziskovalni projekt <i>Razvoj in načrtovanje spremljanja rabe energije preko povezovanja različnih podatkovnih baz</i> , s ciljem izdelave metodoloških izhodišč za učinkovito povezovanje in obdelavo potrebnih podatkov ter koncepta za izdelavo toplotne karte Slovenije.
DOSEŽENI UČINKI	Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE V skladu s *Celovitim nacionalnim energetske in podnebni načrtom Republike Slovenije (NEPN)*, je načrtovano, da bo do konca leta 2020 pripravljena *Ocena potencialov učinkovitega ogrevanja in hlajenja* v skladu z *Direktivo o energetske učinkovitosti (člen 14 in prenovljeni Aneks VIII)*. Na podlagi te ocene in strokovnih podlag, pripravljenih v okviru projekta *LIFE IP CARE4CLIMATE* (<https://www.care4climate.si/sl>), bo pripravljena celovita strategija ogrevanja in hlajenja z opredeljenimi srednje in dolgoročnimi cilji ter usmeritvami pri ogrevanju in hlajenju. Leta 2021 bodo na podlagi strategije opredeljeni še podrobnejši ukrepi za področje ogrevanja in hlajenja ter izdelana toplotna karta in orodja za podporo lokalnemu načrtovanju.

PREDVIDENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Priporočamo čim prejšnje izvajanje instrumenta v skladu s smernicami iz *NEPN*.

VIRI PODATKOV

- Celoviti nacionalni energetske in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)
- Projekt *LIFE IP CARE4CLIMATE*, interno gradivo

DATUM PRIPRAVE

24. marec 2020

PREDPISI S PODROČIJ VARSTVA ZRAKA IN UPORABE NAJBOLJŠIH RAZPOLOŽLJIVIH TEHNOLOGIJ

SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	ni oznake
UČINEK V SEKTORJU	večsektorski
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒ ETS ☒
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)
VRSTA INSTRUMENTA	predpisi
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☐ zmanjšanje emisij TGP ☐ povečanje rabe OVE ☐ drugo: <u>zmanjšanje emisij onesnaževal zraka in drugih vplivov na okolje</u> ☒
KRATEK OPIS	<p>Izvajanje Direktive o industrijskih emisijah (2010/75/EU). Cilj direktive je uveljavljanje najboljših razpoložljivih tehnologij (BAT) preko okoljskih dovoljenj za naprave in njihovega nadzora. S tem usmerja izbiro novih naprav in spodbuja zamenjavo obstoječih naprav tako, da morajo naprave ustrezati pogojem in določilom iz direktive oz. standardom iz referenčnih dokumentov (BREF). Direktiva določa tudi mejne emisijske vrednosti za velike kurilne naprave. Direktiva je bila v slovenski pravni red prenesena z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o varstvu okolja (ZVO-1F) (92/13) ter z uredbo o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav. Direktiva vpliva na več sektorjev od oskrbe z energijo, industrije do kmetijstva in odpadkov. Direktiva za velike kurilne naprave omogoča izjeme pri doseganju mejnih vrednosti emisij onesnaževal za naprave, ki so navedene v prehodnem nacionalnem načrtu. Prehodni načrt je bil pripravljen za obdobje 2016–2020 (PNN RS) in predpisuje kvote za naprave TE TOL, TET in Vipap.</p>

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	Direktiva o industrijskih emisijah (2010/75/EU) (IED direktiva)
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	Zakon o varstvu okolja (ZVO-1F) (92/13), Uredba o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav (Ur. l. RS št. 103/15) Uredba o mejnih vrednostih emisije snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav (Uradni list RS, št. 103/15) (Uredba VKN)
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP) Akcijski načrt za energetska učinkovitost za obdobje 2017–2020 (AN URE)

Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 (OP EKP)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA Enota TE TOL je morala v letu 2019 omejiti delovanje. Dosegla je predpisane kvote skladno s PNN RS. Sistem za zmanjševanje emisij NO_x – DENOX SNCR na kotlu 3 je bil prigraven leta 2019. Sistem trenutno še ni v fazi obratovanja, ampak v fazi vročih testiranj oziroma vzpostavitve optimalnega obratovanja.

DOSEŽENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE S postavljenim sistemom DENOX SNCR bodo dosežene mejne vrednosti emisij snovi v zrak, ki so določene v *IED direktivi* oziroma *Uredbi VKN*, po letu 2021 (avgust) pa tudi mejne vrednosti po BAT zaključkih. Ob koncu leta 2021 je predviden začetek obratovanja plinsko parne enote (PPE-TOL) in prenehanje obratovanja kotla 2.

PREDVIDENI UČINKI Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

Ni posebnih priporočil.

VIRI PODATKOV

- Uredba o emisijah snovi v zrak iz velikih kurilnih naprav (Ur. l. RS, št. 103/15)
- Prehodni nacionalni načrt za velike kurilne naprave za obdobje 2016-2020 (35400 -10/2015/5)
- TE TOL

DATUM PRIPRAVE

9. april 2020

INSTRUMENTI PROSTORSKEGA NAČRTOVANJA ZA PREHOD V NOD²
SPLOŠEN OPIS

OZNAKA INSTRUMENTA	OP TGP: OS-1, OP-7	
UČINEK V SEKTORJU	večsektorski	
VPLIV NA SEKTOR ETS ALI NEETS	neETS ☒	ETS ☐
TGP NA KATERE VPLIVA INSTRUMENT	ogljikov dioksid (CO ₂)	
VRSTA INSTRUMENTA	načrtovanje	
ODGOVORNOST ZA IZVAJANJE	MOP	
NA KATERE CILJE VPLIVA INSTRUMENT	zmanjšanje rabe energije ☒	
	zmanjšanje emisij TGP ☒	
	povečanje rabe OVE ☐	
	drugo: _____ ☐	
KRATEK OPIS	Ukrepi zmanjšanja potreb po mobilnosti, spodbujanja trajnostne mobilnosti in multimodalnosti v okviru prostorske politike. Ukrepi, ki zmanjšujejo potrebe po energiji v stavbah in naseljih v okviru prostorske politike. Pravila za načrtovanje poselitve in pravila za načrtovanje in graditev objektov so določena s Prostorskim redom, ki vključuje tudi pravila za v zvezi z učinkovito rabo energije pri načrtovanju in prenovi naselij.	

PRAVNE IN STRATEŠKE PODLAGE

EU ZAKONODAJA	/
NACIONALNE PRAVNE PODLAGE	/
NACIONALNE STRATEŠKE PODLAGE	Operativni program ukrepov zmanjšanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020 (OP TGP)

IZVAJANJE INSTRUMENTA V LETU 2019

POTEK IZVAJANJA   Marca 2020 je bila zaključena javna obravnava *Strategije prostorskega razvoja Slovenije (SPRS)*. Strategija obravnava podnebne spremembe in prehod v nizkoogljično družbo med izzivi. Teme ne naslavlja eksplicitno v viziji in med cilji, vključuje pa usmeritve za zagotavljanje prostorskih možnosti za prehod v nizkoogljično družbo, in sicer med usmeritvami za posebna območja, in del podnebno relevantnih vsebin naslavlja v usmeritvah za razvoj.

DOSEŽENI UČINKI   Spremljanje učinkov ni predvideno.

PREDVIDENO IZVAJANJE INSTRUMENTA V OBDOBJU 2020–2021

PREDVIDENO IZVAJANJE   Načrtovano je odločanje o *SPRS* na Vladi in v Državnem zboru ter priprava *Akcijskega programa za izvajanje SPRS*.

² Praviloma bi instrumente prostorskega načrtovanja uvrstili med horizontalne ukrepe zelene rasti. Vendar bi to zahtevalo širšo obravnavo razvoja, kot pa ga obravnava OP TGP v poglavju Zelena gospodarska rast v OP TGP, zahtevalo bi obravnavo tudi drugih vidikov družbenega razvoja, ne le gospodarskega.

Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), poleg priprave SPRS in akcijskega načrta, predvideva nadaljevanje in nadgradnjo aktivnosti s ciljem zmanjševanja potreb po mobilnosti in učinkoviti rabi energije tudi na ravni zakonodaje lokalnega in regionalnega prostorskega načrtovanja.

PREDVIDENI UČINKI   Spremljanje učinkov ni predvideno.

PRIPOROČILA ZA ODLOČANJE

V nadaljnjih korakih odločanja o *SPRS* in *Akcijskem programu za izvajanje SPRS* je treba okrepiti vlogo prostorskega razvoja pri prehodu v nizkoogljično družbo. Načrtovati je potrebno ustrezne instrumente.

VIRI PODATKOV

- PIRS
- Enotna zbirka ukrepov za boljše zakonodajno in poslovno okolje
- Spletna stran MOP
- Celoviti nacionalni energetski in podnebni načrt Republike Slovenije (NEPN), Vlada RS, februar 2020 (https://www.energetika-portal.si/fileadmin/dokumenti/publikacije/nepn/dokumenti/nepn_5.0_final_feb-2020.pdf)

DATUM PRIPRAVE

3. april 2020